

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Про інвестиційну діяльність: закон України від 18.09.1991 № 1560-XII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>.
2. Інвестування: навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. / [А.А. Пересада, О.О. Смірнова, С.В. Онікієнко, О.О. Ляхова]. – К.: КНЕУ, 2001. – 251 с.
3. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо розрахунку рівня економічної безпеки України: наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 29 жовтня 2013 року N 1277 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://cct.com.ua/2013/29.10.2013_1277.htm.
4. Foreign Spy Agencies Threaten Canada's Economic Security, Warns New Study. Canada News Wire CSIS/SCRS 1996 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.csis-scrs.gc.ca>.
5. Кириленко В.І. Інвестиційна складова економічної безпеки: [монографія] / В.І.Кириленко – К.: КНЕУ, 2005. – 232 с.
6. Doing Business 2014. Understanding Regulations for Small and Medium-Size Enterprises [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.doingbusiness.org/~media/GIAWB/Doing%20Business/Documents/Annual-Reports/English/DB14-Full-Report.pdf>.
7. Методологія складання індексу сприйняття корупції 2014 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ti-ukraine.org/corruption-perceptions-index-2014/methodology.html>
8. Індекс корупції CPI-2014. Прес-реліз [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ti-ukraine.org/corruption-perceptions-index-2014>.
9. Methodology for the 10 Economic Freedom [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.heritage.org/Index/PDF/Index09_Methodology.pdf.
10. 2014 Index Economic Freedom. Country Rankings [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.heritage.org/index/ranking>.
11. Україна зайняла 76 місце зі 144 в Індексі глобальної конкурентоспроможності [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ua.racurs.ua/news/34254-ukrayina-zaynyala-76-misce-zi-144-v-indeksi-globalnoi-konkurentosproможnosti>.
12. The Global Competitiveness Report 2014-2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.weforum.org/reports/global-competitiveness-report-2014-2015>.
13. В Індексі людського розвитку ООН Україна – 83-я [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.bbc.co.uk/ukrainian/business/2014/07/140724_human_development_index_az.
14. Кириленко В.І. Інвестиційна безпека: сучасні тенденції та загрози [Електронний ресурс] / В.І. Кириленко // Інтернет-портал «Національна безпека». – Режим доступу: <http://nationalecurity.org.ua>.
15. Прямі іноземні інвестиції (акціонерний капітал) з країн світу в економіці України [Електронний ресурс] / Державна Служба Статистики України. – Режим доступу: http://ukrstat.org/uk/operativ/operativ2014/zd/ivu/ivu_u/arh_ivu2014.html.
16. Губенко В.І. Монетарна обумовленість інвестиційної складової економічної безпеки національної економіки / В.І. Губенко // Економіка і регіон. – 2012. – № 5(36). – С. 75-80.
17. Лихолат С.М. Структурна перебудова економіки України в умовах глобалізації та інформатизації / С.М. Лихолат, І.І. Нестерович // Науковий вісник Національного лісотехнічного університету України: зб. наук.-тех. праць / Національний лісотехнічний університет України. – Львів, 2005. – Вип. 15.5. – С. 338-340.
18. Гончарова О.М. Інвестиційний клімат як фактор підвищення національної конкурентоспроможності / О.М. Гончарова // Теоретичні та прикладні питання економіки. – 2011. – № 26. – С. 219-226.

УДК 338.1

Венжега Д.І.*викладач кафедри економіки підприємства,
фінансів та фінансово-економічної безпеки**Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини***ЕКОНОМІЧНА ОЦІНКА СТАНУ РОЗВИТКУ ПРОМИСЛОВОГО ВИРОБНИЦТВА УКРАЇНИ**

Проведено економічну оцінку стану розвитку промислового виробництва України. Досліджено місце промислового виробництва в економіці України, зокрема визначено: внесок промисловості у формування валової доданої вартості; частку продукції промисловості у загальному випуску; питому вагу основних засобів промисловості у загальній вартості; частку зайнятих у промисловості; відсоток капітальних інвестицій у промисловості. Запропоновано періодизацію розвитку промислового виробництва. Досліджено вплив промислового виробництва на економічне зростання України.

Ключові слова: промислове виробництво, промисловість, валовий внутрішній продукт, оцінка, технологічний уклад, економічне зростання.

Венжега Д.И. ЭКОНОМИЧЕСКАЯ ОЦЕНКА СОСТОЯНИЯ РАЗВИТИЯ ПРОМЫШЛЕННОГО ПРОИЗВОДСТВА УКРАИНЫ

Проведена экономическая оценка состояния развития промышленного производства Украины. Исследовано место промышленного производства в экономике Украины, в частности определены: вклад промышленности в формирование валовой добавленной стоимости; долю продукции промышленности в общем выпуске; удельный вес основных средств промышленности в общей стоимости; доля занятых в промышленности; процент капитальных инвестиций в промышленность. Предложена периодизация развития промышленного производства. Исследовано влияние промышленного производства на экономический рост Украины.

Ключевые слова: промышленное производство, промышленность, валовой внутренний продукт, оценка, технологический уклад, экономический рост.

Venzhega D.I. ECONOMIC ASSESSMENT OF INDUSTRIAL PRODUCTION UKRAINE

This article presents an economic assessment of the development of industrial production in Ukraine. The author investigated the place of the industrial production in the economy of Ukraine. It was determined contribution to the formation of industry gross value added; share of industrial output in total output; the proportion of fixed assets in the total industry value; share of employment in industry; percentage of capital investment in the industry. The author proposed a periods of industrial production. The impact of industrial production growth Ukraine investigated.

Keywords: industrial production, industry, Gross Domestic Product, assessment, techno-economic paradigm, economic growth.

Постановка проблеми. Основним завданням регуляторної політики державних органів влади є створення таких умов для розвитку економічних суб'єктів, за яких надходження до Державного бюджету будуть максимальними. Відповідно до цього завдання, забезпечення економічного зростання національної економіки є основоположним пріоритетом державного управління. Таким чином, економічну оцінку стану розвитку промислового виробництва України необхідно проводити з урахуванням динаміки економічного зростання.

Огляд останніх джерел досліджень і публікацій. Теоретичні та прикладні аспекти економічної оцінки стану розвитку промислового виробництва України досліджували В. Дегтярьова та М. Солод [1], авторський колектив у складі В. Бодрова, М. Гамана, В. Гусева [2], Л. Дикань [3], Л. Середя [4], О. Соскін [5]. Проте вирішенню проблеми оцінки стану розвитку промислового виробництва приділено недостатньо уваги, що зумовлює вибір теми та мети дослідження.

Постановка завдання. Головна мета дослідження полягає у проведенні оцінки стану розвитку промислового виробництва України з урахуванням динаміки економічного зростання.

Виклад основного матеріалу дослідження. Найбільш суттєвий вплив на сучасний стан промислового виробництва в Україні чинить цінова кон'юнктура на сталь і прокат, які є основними експортними позиціями виробників, а також попит на продукцію машинобудування. Разом з тим питома вага металургійного виробництва в обсязі реалізованої продукції переробної промисловості склала на початок 2013 року 27,8%, частка машинобудування становила всього 18,7%, але це у 2-4 рази менше порівняно з розвиненими країнами.

Отже, доцільно вести мову про неоптимальність структури промисловості України та її невідповідність основним ознакам постіндустріального типу виробництва, що характерне для V технологічного укладу. Слід також зазначити, що у промисловому виробництві України переважають ключові характеристики III технологічного укладу (домінування чорної металургії, залізничного транспорту, електроенергетики, неорганічної хімії, споживання кам'яного вугілля, універсального машинобудування) та IV технологічного укладу (розвиток органічної хімії та полімерних матеріалів, кольорова металургія і нафтопереробка, автомобілебудування і розвиток військово-промислового комплексу, приладобудування і точне машинобудування, електронна промисловість, автоперевезення і широке споживання нафти).

Порівняємо відповідність технологічним укладам української промисловості з економікою США та Росії (табл. 1).

З даних, наведених у таблиці 1, видно, що промислове виробництво у США на 20% відповідає IV технологічному укладу, на 60% – V технологічному укладу і на 5% – VI технологічному укладу. У промисловості Російської Федерації 30% виробництва характеризується ознаками III технологічного укладу, тоді як у промисловості України цей показник сягає 58%. Сучасному V технологічному укладу в Росії відповідає 10% промислового виробництва, а в Україні – всього 4%. Можна також зробити висновок, що 58% промисловості України перебуває на рівні розвитку до 40-х років XX століття, 38% – до 80-х років XX століття, а всього 4% – сучасності. Показовим також є той факт, що нині 75% інвестицій вкладається у види промислового вироб-

ництва III технологічного укладу, з них капіталовкладення на технологічне переозброєння та модернізацію – 83%. При цьому 60% інноваційних витрат створюється на рівні промислового виробництва, що відповідає четвертому технологічному укладу, 30% – третьому і всього 8,6% – п'ятому. Питома вага фінансування наукових розробок четвертого технологічного укладу складає 69,7%, третього – 6%, а п'ятого – 23%.

Таблиця 1
Відповідність промисловості України технологічним укладам, у порівнянні зі США та Росією

Найменування показника	Технологічний уклад:			
	III	IV	V	VI
США				
Обсяг випуску продукції, %	-	20,0	60,0	5,0
Росія				
Обсяг випуску продукції, %	30,0	50,0	10,0	-
Україна				
1. Обсяг випуску продукції, %	57,9	38,0	4,0	0,1
2. Фінансування наукових розробок, %	6,0	69,7	23,0	0,3
3. Інноваційні витрати, %	30,0	60,0	8,6	0,4
4. Інвестиції, %	75,0	20,0	4,5	0,5
5. Капіталовкладення на технічне переозброєння та модернізацію, %	83,0	10,0	6,1	0,9

Джерело: сформовано автором на основі даних, наведених у [6; 7; 8]

Таким чином, можна зробити висновок, що основною фундаментальною вадою українського промислового виробництва є низький рівень розвитку та незначна питома вага тих видів економічної діяльності, які можна віднести до п'ятого технологічного укладу, зокрема виробництво обчислювальної техніки та інформаційних технологій, телекомунікації, роботобудування, мікро- й оптиковолоконні технології, штучний інтелект, біотехнології, літакобудування і виробництво космічних технологій тощо.

Іншими проблемними питаннями розвитку промисловості можна визначити такі:

- недосконалість інвестиційно-кредитної системи, що спричиняє вплив власного капіталу, зменшення фінансових ресурсів та зниження рівня інноваційно-інвестиційної активності суб'єктів господарювання;

- низький рівень задоволення потреб внутрішнього ринку у продукції вітчизняного виробництва (питома вага експорту вітчизняної продукції металургійного виробництва – більш як 60%, машинобудування – більш як 50%);

- висока енергоємність виробництва та споживання енергоресурсів, значна частка яких імпортується в Україну;

- висока матеріаломісткість і низька зарплатомісткість промислової продукції;

- відсутність зв'язку між наукою та виробництвом;

- істотне відставання України у сфері використання інформаційних технологій;

- залежність економіки України від зовнішньої кон'юнктури;

- низький рівень інноваційної активності;

- зменшення частки високотехнологічних виробництв, що призводить до скорочення попиту на власні науково-дослідні та прикладні розробки і стримує розвиток трансферу технологій.

Незважаючи на об'єктивні проблеми розвитку промислового виробництва, його частка у валовій доданій вартості є високою, а тому промисловість доцільно розглядати як основу національної економіки, від динаміки розвитку якої залежить і економічне зростання України. Оцінимо місце і роль промислового виробництва у національній економіці України (табл. 2).

Дані таблиці 2 свідчать про те, що промисловість України займає чільне місце в економіці. Так, частка валової доданої вартості промислового виробництва станом на кінець 2013 року склала 20%, зменшившись, порівняно з 2003 роком, на 8%. При цьому питома вага випуску продукції промисловості у загальному випуску була на рівні близько 40%. Порівнюючи внесок промисловості України у формування доданої вартості з іншими країнами (рис. 1), варто зазначити, що частка вітчизняного промислового виробництва у доданій вартості знаходиться на одному рівні з Польщею та Білоруссю, перевищує середньоєвропейський рівень, але має меншу вагу порівняно з Росією, де домінує добувна промисловість. Таким чином, Україна залишається важливим промисловим виробником у міжнародному порівнянні.

У структурі валової доданої вартості, станом на кінець 2013 року, частка добувної промисловості склала 5,5%, збільшившись на 1,4% порівняно з 2003 роком. Частка переробної промисловості у валовій доданій вартості за 11 останніх років зменшилася на 7,4%, склавши на кінець 2013 року 11,2%.

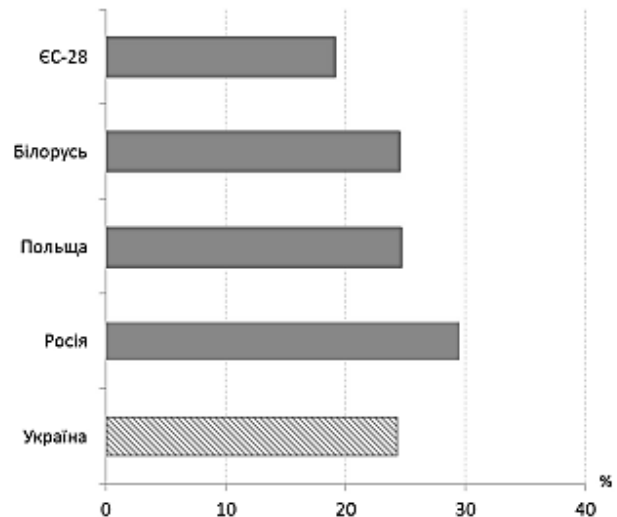

Рис. 1. Частка промисловості в економіці (за валовою доданою вартістю), міжнародне порівняння за 2012 р. [9]

Питома вага основних засобів промисловості у загальній вартості протягом останніх 11 років зменшилася з 35,3% до 16,8%, тобто на 18,5%, а ступінь їх зносу залишився на тому ж рівні – близько 57%, тоді як середній знос основних засобів, наявних у економіці, станом на кінець 2013 року сягнув 77,3%, збільшившись на 25,3% порівняно з 2003 роком. Це

Таблиця 2

Місце промислового виробництва в економіці України

Показник	Значення показника за роками											Зміни у 2013 р., порівняно з 2003 р.
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	
1. Частка валової доданої вартості промисловості всього, %, у тому числі:	28,0	26,4	27,0	26,8	27,8	26,4	23,7	24,1	23,1	22,5	19,9	-8,1
- добувна промисловість, %	4,1	3,6	4,1	4,1	4,4	5,7	4,5	6,1	6,7	5,9	5,5	+1,4
- переробна промисловість, %	18,6	18,6	19,7	20,1	19,9	17,4	15,5	14,6	12,8	13,1	11,2	-7,4
- виробництво та розподілення електроенергії, газу та води, %	4,6	3,6	2,8	2,3	3,2	3,0	3,5	3,2	3,5	3,4	3,1	-1,5
2. Випуск продукції промисловості в загальному випуску, %	45,5	45,6	45	43,6	42,4	41,6	38,2	40,6	40,8	38,7	д/н	-
3. Основні засоби промисловості у загальній вартості, %	35,3	36,8	35,8	33,5	32,3	24,1	24,9	16,6	15,1	17,5	16,8	-18,5
4. Ступінь зносу основних засобів, %, у тому числі:	48,0	49,3	49,0	51,5	52,6	61,2	60,0	74,9	75,9	76,7	77,3	+25,3
- промисловості, %	56,4	58,3	57,9	58,6	59,0	58,0	61,8	63,0	56,8	57,3	56,9	+0,5
5. Частка зайнятих у промисловості, %	20,4	20,1	19,7	19,5	19,0	18,5	17,6	17,1	16,5	16,4	16,0	-4,4
6. Середня заробітна плата працівника промисловості: - грн/місяць	553	697	913	1145	1482	1937	2034	2570	3107	3478	3763	+3210
- у % до середньої по Україні	119,7	118,1	113,3	110,0	109,7	107,	106,7	114,8	118,0	114,9	115,3	-4,4
7. Частка капітальних інвестицій у промисловість, %	38,7	37,2	37,6	35,8	34,1	32,9	38,0	30,0	34,3	35,2	39,4	+0,8

Джерело: сформовано і проведено розрахунки автором на основі даних Державної служби статистики України

дає підстави стверджувати, що у промисловому виробництві відбувається оновлення основних засобів значно швидшими темпами, ніж у економіці в цілому. Цьому процесові сприяє у першу чергу залучення капітальних інвестицій у галузі промисловості, частка яких у загальному обсязі капітального інвестування у 2013 році склала 39,4%, що є максимальним значенням з 2003 року. Об'єктивно існуючі у промисловому виробництві процеси модернізації й автоматизації призводять до скорочення персоналу, у зв'язку з чим частка зайнятих у промисловості станом на кінець 2013 року склала 16%, зменшившись за 11 останніх років на 4,4%. Середній показник місячної заробітної плати працівника промисловості у 2013 році склав близько 3,8 тис. грн, збільшившись з 2003 року у 5,8 рази, будучи на 15,3% вищим, ніж у середньому по Україні.

Отже, промислове виробництво займає провідне місце в національній економіці України, оскільки створює 20% валової доданої вартості, акумулює 39% усіх капітальних інвестицій, випускає близько 40% всієї продукції та забезпечує роботою 16% всіх офіційно зайнятих.

Основним узагальнюючим показником національної економіки є валовий внутрішній продукт (ВВП), за реальною динамікою якого визначають рівень економічного зростання або спаду. Оскільки внесок промислового виробництва у ВВП складає 20% (тобто 5 частина) воно є ВВПутворюючим, а це дає підстави вважати, що його динаміка чинить безпосередній вплив на динаміку ВВП. Динаміка промислового виробництва є суттєвим фактором впливу на динаміку ВВП. Для доказу або спростування цього припущення сформуємо реальні ланцюгові прирости ВВП і промислового виробництва України за 1996–2013 рр. (рис. 2).

Рис. 2. Порівняльна динаміка реальних ланцюгових приростів ВВП і промислового виробництва

Джерело: побудовано автором на основі даних, наведених у [10]

З даних рисунка 2 видно, що зміна приросту або спаду промислового виробництва на 1 рік випереджує зміну ВВП. Так, з 1990 р. до 1998 р. відбувався реальний спад промислового виробництва в національній економіці, тоді як у 1999 році зафіксоване перше зростання, яке склало 4% (спад ВВП склав 0,2%). У 2000 році обсяг промислового виробництва зріс на 13,2%, а ВВП – на 5,9%. Реальне економічне зростання національної економіки відбувалося протягом 2000–2008 рр., причому максимальний приріст промислового виробництва 15,8% зафіксовано у 2003 році, а ВВП 12,1% – у 2004 році.

Загальновідомо, що у другій половині 2008 року розпочалася світова фінансова криза, вплив якої на національну економіку України був значним,

оскільки вже на кінець 2008 року обсяг промислового виробництва зменшився на 5,2%, проте темп приросту ВВП склав 2,3% (найменше значення за 2000–2008 рр.). Станом на кінець 2009 року падіння обсягів промислового виробництва склало 21,9%, а ВВП – 14,8%, насамперед унаслідок відмови споживачів від української продукції будівельного призначення, девальвації національної грошової одиниці в 1,8 рази, зростання державного боргу для компенсації втрат фінансового капіталу та відпливу іноземного банківського капіталу з економіки України.

Наслідки світової фінансової кризи протягом 2008–2010 рр. вдалося усунути, і на кінець 2010 року обсяг промислового виробництва зріс на 11,2%, а ВВП – на 4,1%, порівняно з рівнем 2009 року. Темпи приросту промислового виробництва у 2011 році сповільнюються до 8%, і на кінець 2012 року вже відбувається спад -0,5%, а на кінець 2013 року -4,3%. Також сповільнюються темпи приросту ВВП – з 5,4% у 2011 році до 0% у 2013 році. Зростання і рецесія посткризового періоду 2010–2013 рр. у своїй основі має вже внутрішні причини і протиріччя:

- централізація кредитних ресурсів національної економіки з метою інвестування у непродуктивні інфраструктурні проекти та корупційного їх привласнення;
- усунення з ринку слабких банківсько-кредитних ринків та малого і середнього підприємництва;
- скорочення пошуку і реалізації інноваційних бізнес-рішень;
- зростання монополізації ринків і зменшення інвестиційного потенціалу економіки через зменшення обсягів прибутків і накопичень підприємств;
- зупинка процесів модернізації підприємств, зниження їх міжнародної та внутрігалузової конкурентоспроможності тощо.

Таким чином, на графіку ланцюгових приростів промислового виробництва і ВВП, наведеному на рисунку 2, на думку автора, доцільно виокремити 4 періоди розвитку промислового виробництва України:

- 1) криза перехідного періоду – 1990–1998 рр.;
- 2) зростання промислового виробництва в період формування ринкових відносин – 1999–2007 рр.;
- 3) спад промислового виробництва періоду світової фінансової кризи 2008–2009 рр.;
- 4) зростання промислового виробництва та рецесія посткризового періоду 2010–2013 рр. і донині.

Проведемо дослідження впливу динаміки промислового виробництва на динаміку ВВП шляхом моделювання рівняння парної регресії, де незалежною змінною візьмемо реальні ланцюгові темпи приросту

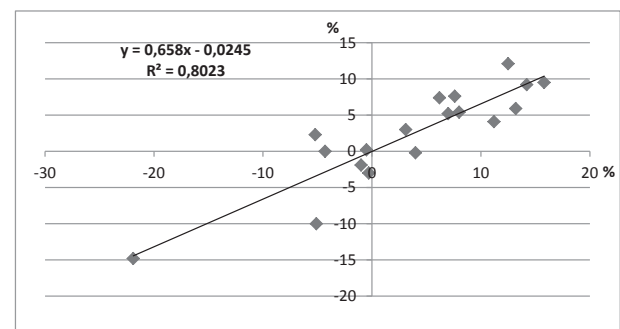

Рис. 3. Моделювання залежності динаміки ВВП від динаміки промислового виробництва у 1996–2013 рр.

Джерело: побудовано автором на основі даних, наведених у [10]

промислового виробництва, а залежною змінною – реальні ланцюгові прирости ВВП за 1996–2013 рр. і побудуємо лінію тренду (рис. 3).

Дані рисунка 3 ілюструють прямий вплив динаміки обсягу промислового виробництва на обсяг ВВП. При цьому, згідно з рівнянням лінійної парної регресії, кожен 1% річного приросту обсягу промислового виробництва спричиняє 0,66% приросту обсягу ВВП, і навпаки – кожен 1% спаду промислового виробництва призводить до спаду ВВП на 0,66%. Достовірність зв'язку складає 80,2%, тобто зміна результату на 80,2% обумовлюється зміною фактора. Отримана модель зв'язку стане основою для прогнозування ВВП з урахуванням динамічних змін промислового виробництва та закладе підвалини щодо формування бази для вдосконалення державного регулювання промисловості у посткризовий період.

Висновки з проведеного дослідження. Отже, за результатами проведеної економічної оцінки стану розвитку промислового виробництва України можна зробити такі висновки:

- по-перше, промислове виробництво займає провідне місце у структурі національної економіки України і є стратегічно важливим;
- по-друге, зміна динаміки промислового виробництва на 1 рік випереджує зміну динаміки ВВП;
- по-третє, виокремлено 4 періоди розвитку промислового виробництва України;
- по-четверте, обґрунтовано прямий вплив динаміки обсягу промислового виробництва на обсяг ВВП – кожен 1% річного приросту обсягу промислового виробництва спричиняє 0,66% приросту обсягу ВВП.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Дегтярьова В.М. Актуальні проблеми розвитку і капіталізації промисловості України / В.М. Дегтярьова, М.А. Солод // Стратегія і механізми регулювання промислового розвитку. – 2012. – № 2012. – С. 139-151.
2. Державне регулювання інноваційної модернізації промислового комплексу України : [наук. розробка] / авт. кол. : В.Г. Бодров, М.В. Гаман, В.О. Гусев. – К. : НАДУ, 2010. – 72 с.
3. Дикань В.Л. Українська модель економічної системи як нова концепція розвитку національної економіки / В.Л. Дикань // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2013. – № 44. – С. 11-17.
4. Серета Л.О. Реструктуризація промисловості України у процесі посткризового відновлення / Л.О. Серета. – К. : НІСД, 2011. – 54 с.
5. Соскін О.І. Визначення національної економічної моделі України: порівняльний аналіз можливих альтернатив / О.І. Соскін // Актуальні проблеми економіки. – 2010. – № 1(103). – С. 3-12.
6. Василенко В. Технологическиеклады в контексте стремления экономических систем к идеальности [Електронний ресурс] / В. Василенко // Соціально-економічні проблеми і держава. – 2013. – Вип. 1(8). – С. 65-72. – Режим доступу : <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2013/13vvoski.pdf>.
7. Каблов Е. Шестой технологический уклад [Електронний ресурс] / Е. Каблов // Наука и жизнь. – 2010. – № 4. – Режим доступу : <http://www.nkj.ru/archive/articles/17800>.
8. Рогозин Д.О. Робот встанет под ружьё [Електронний ресурс] / Д.О. Рогозин // Российская газета. – 2013. – № 264(6240). – Режим доступу : <http://www.rg.ru/2013/11/22/tehnologii.html>.
9. Радеке Й. Промисловий сектор України: Аналіз і останні тенденції : [технічна записка] / Йорг Радеке, Роберт Кірхнер, Дмитро Науменко. – Берлін-Київ, 2014. – С. 3-15.
10. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ukrstat.gov.ua>.
11. Лановий В. Загадка олігархономії [Електронний ресурс] / Володимир Лановий // Економічна правда. – Режим доступу : <http://www.epravda.com.ua/publications/2014/10/7/496321>.

УДК 338.012

Верхоглядова Н.І.

*доктор економічних наук, професор,
проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи
Придніпровської державної академії будівництва та архітектури*

Завальнюк С.О.

*аспірант кафедри економічної теорії, національної та прикладної економіки
Класичного приватного університету*

ОЦІНКА РОЗВИТКУ ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ

Стаття присвячена оцінці розвитку паливно-енергетичного комплексу України. Обґрунтовано, що розвиток паливно-енергетичного комплексу є запорукою забезпечення сталого розвитку національної економіки. Виявлено основні тенденції розвитку паливно-енергетичного комплексу України та проблеми, що його характеризують.

Ключові слова: енергетика, паливно-енергетичний комплекс, розвиток, сталий розвиток, національна економіка.

Верхоглядова Н.И., Завальнюк С.А. ОЦЕНКА РАЗВИТИЯ ТОПЛИВНО-ЭНЕРГЕТИЧЕСКОГО КОМПЛЕКСА УКРАИНЫ

Статья посвящена оценке развития топливно-энергетического комплекса Украины. Обосновано, что развитие топливно-энергетического комплекса служит залогом обеспечения устойчивого развития национальной экономики. Выявлены основные тенденции развития топливно-энергетического комплекса Украины и проблемы, которые его характеризуют.

Ключевые слова: энергетика, топливно-энергетический комплекс, развитие, устойчивое развитие, национальная экономика.

Verkhoglyadova N.I., Zavalnyuk S.O. ASSESSMENT OF THE DEVELOPMENT OF THE FUEL AND ENERGY COMPLEX OF UKRAINE

The article is devoted to assessment of the development of the fuel and energy complex of Ukraine. It was proved that the development of the fuel and energy complex is the basis to sustainable development of the national economy. The basic trends of the development of the fuel and energy complex of Ukraine and problems that characterize it were identified.

Keywords: energy, fuel and energy complex, development, sustainable development, national economy.